

Duitsers vrezen vrijhandelsverdrag met VS

Duitse weerstand tegen het TTIP-verdrag opmerkelijk groot

Achtergrond - 10 februari 2015

Het merendeel van de Duitsers is tegen het vrijhandelsverdrag TTIP tussen Europa en de VS. Opmerkelijk, omdat in andere Europese landen de meerderheid voor is. En ook kanselier Merkel wil het verdrag zo snel mogelijk afsluiten. "Het is in de allereerste plaats in het Duitse en vooral ook in het Europese belang", zei ze maandag na een gesprek met de Amerikaanse president Obama.

Wat is er mis met de Duitsers? vraagt de [Frankfurter Allgemeine Zeitung](#) zich af. Slechts 39 procent van de Duitse bevolking is voor het vrijhandelsverdrag TTIP dat handelsbarrières tussen de EU en de VS moet wegnemen, blijkt uit een [peiling](#) uitgevoerd door opiniepeilijer TNS in opdracht van de Europese Commissie. In bijna alle andere Europese landen is de meerderheid voor, in Nederland zelfs 74 procent.

De Duitse regering en de Europese Commissie hebben de informatievoorziening over het TTIP te lang aan de tegenstanders van het verdrag overgelaten, concluderen commentatoren van de FAZ en [Spiegel Online](#). Daarom denken Duitsers nu dat het verdrag er "alleen toe dient om Europese standaarden met betrekking tot gezondheid en milieu uit te hollen", aldus de FAZ. Angstbeeld daarbij zijn de met chloor behandelde Amerikaanse kippen die in het Duitse protest tegen TTIP vorig jaar vaak opdoken, hoewel de Bondsregering, de Europese Commissie en ook Duitse media steeds weer benadrukken dat het TTIP die invoer juist niet toestaat.

In januari gingen in Berlijn tienduizenden mensen de straat op om te demonstreren tegen het TTIP.

In januari gingen in Berlijn tienduizenden mensen de straat op om te demonstreren tegen het TTIP. Dat staat in schril contrast met hoe het onderwerp in Nederland leeft: nauwelijks. Zo moest ProDemos naar eigen zeggen in december een informatiebijeenkomst over het TTIP in Den Haag afzeggen wegens gebrek aan belangstelling.

Breed gedeelde kritiek

De FAZ spreekt van een demoniseringscampagne van de tegenstanders van het TTIP in Duitsland. Maar kritiek op het verdrag wordt er breed gedeeld. Niet alleen door maatschappelijke organisaties als de dienstenvakbond Verdi en milieuorganisatie BUND. Ook de oppositiepartijen Die Grünen en Die Linke en politici van regeringspartij SPD hebben grote bezwaren. Een deel van de sociaal-democraten eiste vorig najaar nog dat de onderhandelingen met de VS over het TTIP werden afgebroken.

De kritiek op het verdrag richt zich zowel op de inhoud, als op de manier waarop de onderhandelingen worden gevoerd. Zo vrezen de critici dat het TTIP bedrijven teveel macht geeft en de rechten van werknemers uitholt door aanpassing aan lagere Amerikaanse standaarden. Ook zijn ze bang dat de strenge regels voor bijvoorbeeld genetisch gemodificeerde voedingsmiddelen worden aangepast aan de veel minder strenge Amerikaanse eisen. Bovendien gaat het verdrag ten koste van ontwikkelingslanden en opkomende economieën als China, Brazilië, Turkije en Indonesië, citeert [Spiegel Online](#) uit verschillende studies.

Duitsers vrezen dat het TTIP bedrijven teveel macht geeft.

Daarnaast hebben de Duitsers er moeite mee dat de onderhandelingen achter gesloten deuren plaatsvinden. Ook is er te weinig parlementaire controle over. Aan het eind moet het Europees Parlement het verdrag weliswaar goedkeuren, maar dan kunnen de details niet meer worden veranderd.

De Europese Commissie en de Duitse regering benadrukken dat Europese standaarden geen gevaar lopen door het TTIP. Ook publiceert de Commissie sinds kort rapporten die voorheen als vertrouwelijk golden.

Investeringsverdrag ISDS

Een van de grootste struikelblokken van het TTIP is het investeringsverdrag ISDS. Daar hebben zich ook Duitse politici tegen uitgesproken die verder voor het TTIP-verdrag zijn, zoals SPD-minister van Economie en Energie Sigmar Gabriel. Het Investor State Dispute Settlement geeft investeerders de mogelijkheid bij een internationaal tribunaal een arbitragezaak te beginnen tegen een vreemde overheid als die gemaakte TTIP-afspraken breekt. Op die manier kunnen bedrijven nationale rechtsgang omzeilen en zijn nationale overheden niet meer vrij wetten te maken zonder het risico op claims van investeerders te lopen, zeggen de critici. Ook EC-voorzitter Juncker en eurocommissaris voor Handel Malmström hebben [inmiddels bezwaren geuit](#) tegen het ISDS. De onderhandelingen daarover zijn uitgesteld tot de zomer.

Daarnaast roept de Regulatory Cooperation Body in Europa veel weerstand op. Daarin willen de VS en de EU nieuwe wetgeving bespreken voor die wordt ingevoerd, met als doel nieuwe handelsbelemmeringen tegen te gaan. “Geen wet, geen milieunorm en geen maatregel ter bescherming van consumenten kan dan nog worden uitgevaardigd zonder dat de verdragspartner er eerst een blik op geworpen heeft”, [schrijft de FAZ](#) in een kritisch stuk.

De VS zijn, na de eurozone als geheel, de belangrijkste exportpartner voor Duitsland

Duitse export profiteert

Het Transatlantische Vrijhandels- en Investeringsverdrag - TTIP is de Engelse afkorting - moet handelsbelemmeringen tussen EU en VS wegnemen en gemeenschappelijke standaarden - bijvoorbeeld in de werktuigbouw en de autoindustrie - brengen. Met 800 miljoen consumenten moet het de grootste vrijhandelszone ter wereld worden. In Europa gaat Duitsland qua export het meest van de vrijhandelszone profiteren. De VS zijn, na de eurozone als geheel, de belangrijkste exportpartner voor Duitsland. Duitse [ondernemers zien vooral voordelen](#) van het TTIP.

Als het aan kanselier Merkel ligt, wordt het TTIP-verdrag nog dit jaar gesloten. “Het is in de allereerste plaats in het Duitse en vooral ook in het Europese belang”, aldus de kanselier maandag tijdens een persconferentie met president Obama in Washington. Donderdag staat het TTIP op de agenda van de eurotop. In april is de volgende onderhandelingsronde tussen de VS en de EU.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/10231/duitsers-vrezen-vrijhandelsverdrag-met-vs>